

Landsmødet samlede hele fjernvarmesektoren i København

Dansk Fjernvarmes landsmøde nummer 50 blev med 1.636 gæster det hidtil mest velbesøgte. Både Ritt Bjerregaard og Connie Hedegaard deltog.

LANDSMØDE

Af journalist Flemming Linnebjerg Rasmussen, Dansk Fjernvarme

Det er efterhånden blevet en tradition, og heller ikke i år slog det fejl: Dansk Fjernvarmes landsmøde satte

endnu engang deltagerrekord da hele 1.636 var mødt frem.

Med så stort et deltagerantal er Dansk Fjernvarmes landsmøde det absolut største tilbagevendende arrangement i den danske energisek-

tor. Landsmødet var derfor en meget passende forpremiere for næste års begivenheder, hvor København og Bella Center danner rammen om FN's meget omtalte klimatopmøde.

En helt central figur ved klimatopmødet bliver ganske sikkert den danske klima- og energiminister, Connie Hedegaard (K), og hun var mødt frem ved landsmødet for at tale til den samlede danske fjernvarmesektor. Det vender vi tilbage til, for allerede inden det var ministerens tur til at gå på scenen, var landsmødet godt i gang. Det summede af liv omkring træfpunkterne.

Også her bød landsmødet på en rekord, idet der var stillet hele 82 træfpunkter og 8 stande op i Bella Center. Det kunne FIF Marketings formand, Lars Chr. Lilleholt, fortælle, da han officielt åbnede årets træfpunktudstilling. Han glædede sig over den store opbakning til arrangementet.

- Dansk Fjernvarmes landsmøde og træfpunkterne er blevet hele branchens mødested, og interessen for at møde fjernvarmeselskaber og leverandører har aldrig været større.

- Vi ser frem til et godt træfpunktarrangement og et godt landsmøde, der for begges vedkommende er et bevis på, at fjernvarmebranchen har det godt og er på vej endnu længere frem i verdens førende fjernvarmeland, sagde Lars Chr. Lilleholt.

Hvad gør du for kampagnen?

Blandt de mange stande og træfpunkter lyste den fælles stand fra FIF Marketing og Dansk Fjernvarme op med den let genkendelige orange

- Fjernvarmen har været en afgørende forudsætning for de resultater, der er skabt, konstaterede en veloplagt klima- og energiminister, Connie Hedegaard, da hun talte ved Dansk Fjernvarmes landsmøde. Foto: Nils Rosenvold.

Københavns overborgmester, Ritt Bjerregaard, bød landsmødedeltagerne velkommen til hovedstaden. Hun fortalte, at hun i udlandet ofte må forklare, hvordan det er lykkedes at skabe et kollektivt varmesystem, som 98 procent af borgerne er tilsluttet. Foto: Nils Rosenvold.

farve fra den igangværende oplysningskampagne om fjernvarme. Overalt i Bella Center hang desuden plakater med budskaber fra kampagnen.

Da Dansk Fjernvarmes formand, Uffe Bro indtog talerstolen som den første, var det da også med kampagnen som et centralt emne. Han henviste til den evaluering af kampagnen, der blev omtalt i sidste nummer af FJERNVARMEN, som viste, at der er bred opbakning til kampagnen, og at mange værker selv gør sit til at gøre kampagnen mere synlig.

- Der er dog også mange, der ikke har gjort noget selv. De har ikke engang benyttet sig af de mange gratis elementer, der kan hentes på kampagnens download-hjemmeside (<http://download.fjernvarme.dk>). Det vil jeg gerne opfordre alle til at gøre. Jeg fristes næsten til at sige: Spørg ikke hvad oplysningskampagnen kan gøre for dig, men hvad du kan gøre for oplysningskampagnen, sagde Uffe Bro.

Dansk Fjernvarmes formand understregede, at kampagnen ikke er en markedsførings- og salgskampagne. Der er tale om en oplysningskampagne, som har til formål at skabe synlighed om fjernvarmens fortræffeligheder, som desværre ikke er lige velkendte alle steder.

- Det har vi alle en interesse i at ændre på, og vi er godt på vej i disse år. Men vi har brug for at sætte endnu mere tryk på, ved at alle medlemsværker, deres bestyrelser og ansatte, bidrager lokalt over for presse, politikere og forbrugere, lød det fra Uffe Bro som konstaterede, at hvis 400 fjernvarmeværker løfter i flok, har branchen så stor en berøringsflade, at indsatsen ikke behøver at koste det enkelte varmeværk ret meget.

Varmeplan Danmark giver styrke

Det andet centrale emne i formandens tale var den meget aktuelle Varmeplan Danmark, der kun tre uger før landsmødet var blevet præsenteret for politikere, eksperter og presse ved et arrangement på Christiansborg. Rapporten er udarbejdet af Aalborg Universitet og Rambøll med økonomisk støtte fra Dansk Fjernvarmes F&U-Konto.

Uffe Bro vurderede i sin landsmødetale, at Varmeplan Danmark-rapporten får stor betydning for fjernvarmesektoren.

- Det er mit indtryk, at vi med denne rapport virkelig har fået et godt og fremadrettet værktøj i diskussionerne med energipolitikere og andre med seriøs interesse for dansk energipolitik. Den vil være med til at øge forståelsen for fjernvarmens muligheder og potentiale i den fremtidige danske energipolitik, konstaterede Uffe Bro.

Uffe Bro fremhævede et par af de mest markante konklusioner i rapporten. Det dokumenteres således i Varmeplan Danmark, at opvarmningssektorens effektivitet er en væsentlig årsag til, at det danske CO₂-udslip ikke er større, end det er. Samtidig

(Fortsættes næste side)

Det er efterhånden en tradition, at der sættes deltagerrekord ved hvert landsmøde. Det var også tilfældet i år, hvor hele 1.636 var troppet op til to dage i Bella Center i København med fagligt program og socialt samvær med kollegaer fra hele landet. Foto: Nils Rosenvold.

(Fortsat fra forrige side)

konkluderer Varmeplan Danmark, at CO₂-udslippet fra varmesektoren kan halveres inden år 2020 og tilmed være så godt som CO₂-neutralt allerede i år 2030. En væsentlig forudsætning for, at dette kan ske, er en fortsat udvikling og udbygning af fjernvarmen i Danmark.

Varmeplan Danmark, der blev præsenteret i sidste nummer af FJERNVARMEN, kan i sin helhed downloades fra Dansk Fjernvarmes hjemmeside, www.danskfjernvarme.dk

Velkomst fra årets fjernvarmedanser

Efter Uffe Bros tale var det Københavns overborgmester og årets fjernvarmedanser, Ritt Bjerregaard, der fik mulighed for at byde de mange landsmødedeltagere velkommen til København. Som et led i oplysningskampagnen om fjernvarme fik netop Ritt Bjerregaard tidligere på året, som den første, titlen som årets fjernvarmedanser, fordi hun i både ind- og udland flere gange har fremhævet fjernvarmens store betydning for København. Det var også hendes vinkel da hun takkede for prisen og sagde et par ord om fjernvarme.

- 98 procent af københavnernes er med på fjernvarmen, og der er ingen tvivl om, at det sparer os for rigtig meget, konstaterede hun.

Ritt Bjerregaard oplyste, at hun ganske rigtigt ofte har anledning til at tale om fjernvarmen og de fordele, den har givet København, når hun repræsenterer den danske hovedstad i udlandet.

- Der er som regel ualmindelig stor forbavselse og beundring for, at så mange er med på fjernvarmen. Det er der rigtig mange spørgsmål om, men heldigvis kan vi jo svare rigtig godt på dem alle, understregede hun.

Ritt Bjerregaard så desuden frem til næste års klimatopmøde i København og fremhævede, at hun i meget høj grad ser fjernvarmen som noget af det, Danmark og København kan vise frem til den tid.

Dansk Fjernvarmes formand, Uffe Bro, fremhævede i sin landsmødetale den højaktuelle Varmeplan Danmark. - Den vil være med til at øge forståelsen for fjernvarmens muligheder og potentiale i den fremtidige danske energipolitik, vurderede han. Foto: Nils Rosenvold.

Den nødvendige forskning

Som Uffe Bro var inde på i sin tale, er det afgørende for den danske energisektor, at der sker en fortsat udvikling af fjernvarmesektoren. En styrket forskningsindsats er således nødvendig, og derfor var formanden for EUDP-programmet, Torkil Bentzen, inviteret som en af landsmødets hovedtalere.

EUDP er et statsfinansieret støtteprogram, der har til formål at hjælpe energiprojekter igennem det, der beskrives som "dødens dal". Det er det sted i processen fra idé til introduktion på markedet, hvor mange projekter traditionelt lider skibbrud. Det er typisk fasen, hvor der er brug for pilotprojekter og demonstrationsanlæg.

Loven om EUDP rummer mulighed for, at programmet kan støtte udviklingen af en lang række teknologier, herunder 2. generations bioethanol til transportsektoren, lavenergi-byggeri, brint- og brændselsceller, VE-teknologier inden for eksempelvis vind, biomasse og bølgekraft samt udviklingen af energieffektive systemer, herunder kraftvarme og fjernvarme.

Torkil Bentzen indledte med at gøre status over trusler og muligheder for fjernvarmen.

Blandt de første er en løbende energioverføring af boligmassen, nye lavenergihuse og den igangværende masseproduktion af individuelle løsninger. Mulighederne rummer til gengæld fjernvarmens evne til at udnytte vanskelige brændsler, såsom affaldsvarme, på en effektiv måde, fjernvarmens mulighed for at spille sammen med et elsystem, der får mere vindenergi i fremtiden, og den potentielle teknologiske udvikling af fjernvarmeteknologien, der kan gøre systemet endnu mere effektivt.

- Den danske fjernvarmes situation, er, at den har en international styrkeposition. Systemet fungerer rigtig godt og skaber en stor miljøeffekt. Og så er der en betydelig industri og eksport tilknyttet fjernvarmen, sammenfattede Torkil Bentzen.

Der skal meget mere til

Torkil Bentzen fastslog, at midlerne til forskning i fjernvarme hidtil har været yderst sparsomme, hvis man forholder sig til Dansk Fjernvarmes egenfinansiering via F&U-Kontoen. I forhold til varmegævernes årlige omsætning er der tale om, at en promille anvendes til forskning og udvikling via F&U-Kontoen. Dog har leverandørvirksomhederne sideløbende bidraget med forskning.

Som formand for EUDP-programmet

fastslog Torkil Bentzen, at netop EUDP kan medvirke til en styrket udvikling i sektoren i samspil med øvrige forskningsprogrammer.

Han så dog nogle centrale udfordringer for fjernvarmesektoren. Eksempelvis er det vanskeligt at skaffe midler og organisere processen, fordi branchen består af mange små aktører, og fordi der ganske enkelt mangler en forskningstradition. F&U-Kontoen er ifølge Torkil Bentzen alt for lille.

Mulighederne for at løse disse udfordringer ligger eksempelvis i at indgå i projektkonsortier for at samle styrke. Branchen kan også satse mere på F&U-Kontoen og den organisation, der allerede fungerer omkring den.

En anden udfordring består i, hvordan varmeværkerne skal håndtere det forhold, at der er en økonomisk risiko forbundet med at støtte forskning. Der er jo tale om hvile-i-sig-

selv virksomheder. Igen fremhævede Torkild Bentzen muligheden for at tænke i konsortier og måske etablere en risikofond. Alt i alt var EUDP-programmets formand dog optimist på fjernvarmens vegne.

- Der er et betydeligt udviklingspotentiale i fjernvarmesektoren. Men det er nødvendigt at øge indsatsen betragteligt, konkluderede han.

Ros fra Connie Hedegaard

Klima- og energiminister Connie Hedegaard var landsmødets næste taler, og hendes indlæg var tydeligvis imødeset med spænding af deltagerne ved landsmødet. Den store sal var således godt fyldt, da hun hilste på Uffe Bro og trådte op på scenen.

Connie Hedegaard indledte med at kvittere for modtagelsen af Varmeplan Danmark, som hun vurderede kunne løfte fjernvarmens niveau. Hun tøvede i det hele taget ikke med at rose fjernvarmesektoren for dens store indsats

og den betydning, den har fået i det danske energisystem.

- Fjernvarmen har været en afgørende forudsætning for de resultater, der er skabt. I dag har vi en kraftvarmeandel på 80 procent og omkring 50 procent af fjernvarmen produceres på vedvarende energi. De tilsvarende tal var 40 procent og 10 procent i 1980. Det er dog alligevel et resultat, som viser en vilje til at gå foran, sagde ministeren.

Ministeren fremhævede desuden fjernvarmens og kraftvarmens potentiale på globalt niveau.

- Verden har som aldrig før brug for energieffektive løsninger. I 2050 vil der immervæk bo ni milliarder mennesker på jorden, konstaterede hun.

Connie Hedegaard fastslog, at det netop derfor er afgørende, at næste års klimatopmøde i København fører

(Fortsættes næste side)

DBDH og Dansk Fjernvarme inviterer til
ENERGI OG BYGNINGER
 WORKSHOP PÅ CHRISTIANSBORG
 Torsdag den 11. december 2008 kl. 10.30 – 15.00

Program og tilmelding på
www.danskfjernvarme.dk

 Dansk Fjernvarme

 DBDH

(Fortsat fra forrige side)

til en ægte global aftale. Det bliver en kæmpe udfordring.

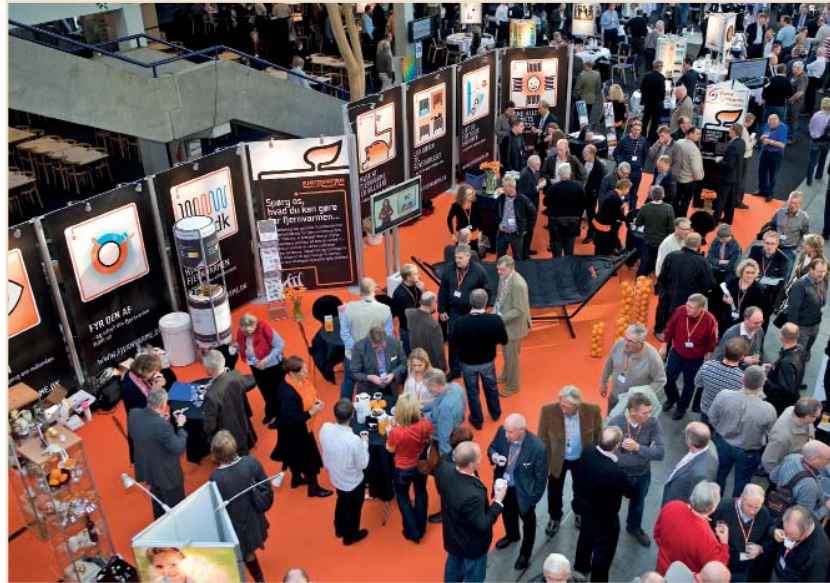
- Det indebærer i alt 192 lande. Folk taler tit om USA, Kina og Indien - men så er der altså stadig 188 andre lande, der skal blive enige, hvis vi ikke tæller os selv med, sagde hun tilføje, at fjernvarmen absolut er noget, Danmark vil vise frem i forbindelse med klimatopmødet.

Kritik af energispareindsatsen

Connie Hedegaard benyttede også sin taletid til at komme ind på nogle af de emner, der aktuelt har betydning for fjernvarmesektoren. Et af dem var diskussionen om et mere frit brændselsvalg.

Hun så således helt klart frem til, at fjernvarmeværkerne i fremtiden kommer til at stå for en meget bedre udnyttelse af de danske biogasressourcer.

- Mange steder vil det være ganske oplagt at skifte naturgas ud med

Træfpunktudstillingen er en vigtig del af landsmødet. Her mødes driftsfolk, bestyrelsesmedlemmer og repræsentanter fra branchen. Dansk Fjernvarme og FIF Marketings egen stand var i år en markant dobbeltstand i oplysningskampagnens orange farve. Foto: Nils Rosenfold.

biogas, vurderede Connie Hedegaard.

Uden at afvise muligheden for et mere frit brændselsvalg kategorisk, fremførte hun dog det argument, at et frit

brændselsvalg efter hendes overbevisning vil føre til en samlet stigning i CO₂-udledningen, fordi samproduktionen af el og varme vil mindskes. Underforstået: Der er en udfordring her.

ÅRSMØDE I FIF MARKETING

ÅRSMØDE I FIF MARKETING

I forbindelse med Dansk Fjernvarmes landsmøde afholdt FIF Marketing for første gang også et årsmøde, hvor der skulle vælges en række nye bestyrelsesmedlemmer. Foreningens formand, Lars Chr. Lilleholt, bød velkommen med en kort årsberetning

- I dag er 184 leverandører medlem af FIF Marketing, og vi holder for første gang et årsmøde for at demokratisere arbejdet i FIF Marketing og give medlemskredsen mulighed for en mere direkte indflydelse på valget af bestyrelsesmedlemmer, forklarede han.

Det betød, at der i alt skulle findes syv nye bestyrelsesmedlemmer, hvoraf Dansk Fjernvarme stod for at udpege de tre, samt en enkelt suppleant. Dansk Fjernvarme udpegede Lars Chr. Lilleholt, Jørgen G. Jørgensen og Steffen Agger. Efter valget kom bestyrelsen til at se således ud:

- Lars Chr. Lilleholt, Fjernvarme Fyn (formand)
- Knud Bonde, divisionsdirektør, Kampstrup (næstformand)
- Jørgen G. Jørgensen, direktør, Dansk Fjernvarme
- Steffen Agger, bestyrelsesmedlem i Dansk Fjernvarme og driftsleder for Helsingør Fjernvarme
- Torben Hermansen, projektchef, Cowi
- Kent Nielsen, salgsdirektør, Danfoss Redan
- Susanne Odgaard, event koordinator, Dong Energy
- Niels Sørensen, afdelingsleder, Tjæreborg Industri (suppleant)

FIF Marketings første årsmøde blev afsluttet med et interessant causeri fra kommunikationseksperter, Henrik Byager.

Klima- og Energiministeren havde også mod på at kritisere fjernvarmeværkerne. Kritikken gik på varmeværkerens indsats med at skabe energibesparelser.

- I forhold til al den ros, I har fået - velfortjent endda - så undrer det mig, at engagementet ikke har været mere markant, når der gælder energibesparelser. Det er synd, hvis I ender som det sorte får, når ordningen skal evalueres, mente Connie Hedegaard.

Ministeren kritiserede hovedsageligt to forhold, nemlig at fjernvarmebranchen samlet set er bagud i forhold til at leve op til kravene i energispareaftalen og det faktum, at en gruppe værker endnu ikke har indberettet deres resultater.

Disse kritikpunkter fik Dansk Fjernvarmes formand, Uffe Bro, lejlighed til at kommentere. Mens han fuldt ud bakkede Connie Hedegaard op i hendes kritik af de værker, der ikke har sørget for at indberette de nødvendige oplysninger, huskede han ministeren på, at bekendtgørelsen om energibesparelser først blev ved-

taget hen imod slutningen af 2006. Værkerne var derfor fra starten reelt et år bagud.

Uffe Bro pegede desuden på flere forhold ved den nuværende ordning, som varmekærkerne finder uhen-sigtsmæssige, herunder det ensidige fokus på besparelser i slutforbruget.

Connie Hedegaard erklærede sig på stedet parat til en forstærket dialog omkring de ting, der ikke fungerer.

- Det lytter vi naturligvis til, konstaterede hun afslutningsvis.

Radiovært holdt gryden i kog

Ministerens indlæg gav utvivlsomt anledning til mange bemærkninger og meningsudvekslinger blandt del-tagerne i den efterfølgende pause. I hvert fald er muligheden for at få en god snak og udveksle erfaringer med kollegaer fra hele landet et helt afgø-rende element ved de årlige lands-møder.

Den sociale del af landsmødet har stor betydning, og der var således også udsolgt til et andet fast element: Festmiddagen torsdag aften. Her blev gæsterne underholdt af operasan-gerne, Gert Henning-Jensen og Anne Margrethe Dahl.

Fredagens program var delt og i ses-sioner og som noget nyt var der hele tre af slagsen, eftersom der i år var tilføjet en industrisession. Læs mere om dem fra side 22 og fremefter.

Den fælles afslutning i den store sal foregik bogstavelig talt i fuld fart og i røg og damp. Det var nemlig radio-værten, Søren Dahl, der står bag pro-grammet Café Hack på P4, der på sin helt egen facon stod for et hæsblæ-sendende causeri, der involverede den lidt tvivlsomme tilberedning af en kylling. Duften nåede i hvert fald de forreste rækker og lagde således fint op til den afsluttende frokost.

Dansk Fjernvarmes næste landsmøde holdes til oktober næste år, denne gang i Aalborg. Alle powerpoint-indlæg fra dette års landsmøde kan findes på Dansk Fjernvarmes hjem-meside.

fr@danskfjernvarme.dk

ALLT UNDER ETT TAK

**Festligheter och fjärrvärme med
fokus på energieffektivisering.**

Elmia Fastighet arrangeras nu samtidigt med Fjärrvärmenämnden, med ett gemensamt fokus på energieffektivisering. Under tre dagar på branschens viktigaste mötesplats kommer du att få inblick i allt som händer inom fastigheter, ärvärdning och energi.

Förutom produktutställning och föreläsningar på Elmia står intressanta studieresor, workshops och mycket annat på programmet. Därför till beredningen står på glänt. Välkommen in.

Mer info hittar du på www.elmia.se

Elmia, Jönköping, 20-22 oktober 2009.